

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Mahkemenin Anayasa'ya aykırılık gerekçesi aynen şöyledir:

"Anayasa'nın 2. maddesi "Türkiye Cumhuriyetinin sosyal ve hukuk devleti" olduğunu belirtmiştir".

Anayasa'nın 7. maddesinde ise "yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki değiştirilemez" şeklindedir.

Anayasa'nın 8. maddesinde ise "Yürütme yetkisi ve görevi Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından Anayasa'ya ve Kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir" şeklindedir.

Anayasa'nın 38. maddesinde ise "ceza ve ceza yerine geçen gıyabı tevkifler ancak kanunla konulur" şeklindedir.

Anayasa'nın 138. maddesinde ise "hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar. Anayasa'ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler... Görülmekte olan bir dava hakkında yasama meclisince yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare mahkeme kararlarına uymak zorundadır, bu organlar ve idare mahkeme kararını hiçbir suretle değiştiremez, bunların yerine getirilmesini geciktiremez" şeklindedir.

Yukarda belirtilen Anayasa hükümlerine karşı iptali istenilen 1918 sayılı Yasa'nın 3217 sayılı Kanunla değişik 25/2. maddesinin "ithalat ve ihracat rejimi kararları ile yasaklanmış bulunması" şeklindeki cümlesi kaçak malların ithal rejimlerine veya ithalat rejimlerine göre yasaklılar listesinde olup olmamasına göre bir uygulama getirmektedir.

Bu uygulamada karar mercii olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkili kılınmıştır. Bunun içinde adı geçen müsteşarlık tarafından bazı mallar ithali yasaktır. Mal statüsünde iken alınacak bir kararla yasak mal olmaktan çıkarılmakta sonuç olarak bu yasa maddesinin uygulamakla görevli mahkemeler yalnız para cezası vermekle yetinip hapis cezasının uygulama alanı kalmadığından bu cezayı uygulamamaktadırlar.

Bu değişiklik bazan aynı günde yapılmakta, bazan hafta başında yasak olan mal hafta sonunda yasak olmaktan çıkmaktadır.

Anayasamız da suçta kanunilik prensibi esas alınmıştır. Suçlar her yönden doğrudan doğruya kanun tarafından tesbit edilmesi gerekir.

Yine Anayasa gereği cezalarda da kanunilik esasını getirmiştir. Yasama organı yürütme merciilerine niyabet veremez. Aksi halde yasama yetkisi devredilmiş olur.

Esas Sayısı: 1993/5

Karar Sayısı : 1993/25

Yürütmenin ceza verme yetkisi yoktur. Keza cezayı kaldırma yetkisi de yoktur. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının alacağı karar ile hapis cezasının kaldırılması veya başka bir tarihte tekrar koyması kuvvetler ayrılığı sistemine aykırıdır.

Yine temel prensip kanunsuz suç ve ceza olmaz.

Cezaların kanun tarafından tayin olunması ilkesi Anayasa'nın gereği olması karşısında yürütme gücüne kanunların uygulanması maksadı ile tanzim yetkisi tanınmıştır.

Yönetmelik, karar, sirküler veya diğer tanzimi işlemler ile yetkinin saptırılması ceza hukukunun temel prensibine aykırıdır.

İdare yönetmelik karar ve sirküler gibi tanzim tasarrufları ile yasak ve mükellefiyetler yaratabilir. Fakat buna dayalı olarak bir cezanın kaldırılmasını veya konulmasını yaratamaz. Cezanın

konulması veya kaldırılması mutlaka kanun ile olmalıdır. Ayrıca kanunun kaldırılması idari kararlar mümkün değildir.

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı idari bir organ; bu organ tarafından yasada mevcut bir cezanın alınacak bir kararla kaldırılması hukukun temel prensiplerine aykırıdır.

Devam etmekte olan bir davada bir karar ile cezanın kaldırılması veya konulması Anayasa'nın 138. maddesine de aykırıdır.

Görülmemekte olan bir davaya yürütmenin müdahale yetkisi yoktur.

Yukarda belirtildiği gibi 1918 sayılı Yasa'nın 3217 sayılı Kanunla değişik 25/2. maddesinin "İthalat ve ihracat kararları ile yasaklanmış bulunması" cümlesinin Anayasa'nın 2., 7., 8., 38. ve 138. maddelerine aykırı olduğu cihetle bu hususun yüksek mahkemenizce incelenmesi yönünden itiraz ve iptal talebimizin kabulü ile belirtilen yasa maddesindeki cümlelerin uygulamadan kaldırılmasına karar verilmesi arz ve talep olunur."